

פ ר ט י כ ל מ ס' 4/54 ב

מישיבת ועדת הכספים, ביום ד', כז' בסיון תשי"ג
10.6.53 בשעה 0850

א. הרצפלד	היו"ר י. גורי	<u>נוכחים:</u>
ק. לוז	א. אלישר	
י. פורדר	ע. אסף	
ס. קלמר	ח. אריאב	
ח. רובין	י. בדר	
ז. שפר	א.מ. גניחו בסקי	
	ש. דיין	
א. ציזלינג	ש. בז'רנו	<u>נעדר:</u>
מר קטרון	י. אפרתי	<u>מזמנים:</u>
ש. בזק	מר ארנון	
ש. ספיבק	מר אבולעפיה	

סדר היום: תקציב ההוצאות לשנת הכספים 1953/54:-

- א. משרד האוצר
  - ב. משרד החקלאות
  - ג. משרד המסחר והתעשייה
  - ד. משרד הסעד
  - ה. משרד התחבורה
  - ו. משרד הדואר
  - ז. בנק הדואר
  - ח. הוצאות מלווה חובה מס-רכוש
  - ט. קרן הארנונה
  - י. הוצאות רשות הפיתוח
  - יא. תגמולים לנכים ולמשפחות חללים ושיקומם
  - יב. ש ו נ ו ת:-
- (1) דיון על כיסוי התקציב והבטחת ההכנסות.
 (2) הגשת הדו"ח החדשי על-ידי משרד האוצר.
 (3) השתתפות שר האוצר בעבודת הועדה.
 (4) הגשת הסתייגויות מטעם מפלגת הפועלים המאוחדת.

א. מ ש ר ד ה א ו צ ר

היו"ר י. גורי: כשהצבעתי אתמול על תקציבי משרד האוצר, החקלאות ומסחר ותעשייה, הצבעתי את הסתייגויות בעד ונגד, ופסחתי על הצבעת הצעות הממשלה - כאילו מתוך כך שועדת המשנה כבר הצביעה והדבר התקבל. כדי למנוע אי-הבנה אצביע שוב את הצעות הממשלה.

אבקש את האוצר לתת כותרת שאינה משתמעת באופן בלתי-נכון למחלקה לפיתוח, ולא לכנות את מנהלה בשם "מפקח כללי".

נצביע על הצעות חבר הכנסת רובין לתקציב משרד זה.

ה צ ב ע ו ת

הצעות חבר הכנסת רובין: -

נדחתה	-	למחוק סעיף הלשכה הראשית ומחלקת המפקח הכללי
נדחתה	-	להוסיף סעיף "פיתוח ירושלים" בלשכה הראשית
נדחתה	-	למחוק סעיף 265, עמוד 19
נדחתה	-	למחוק סעיפים 301, 302, עמוד 21
נדחתה	-	להעמיד סעיף 201(1), עמוד 21, על 5000 ל"

ה צ ב ע ו ת (המשך)

- הלוסיף בעמוד 23, אגף מס-הכנסה, סעיף: פעולות למען גביית מס-הכנסה מבעלי יכולת - 100.000 ל"י - נדחתה
- להעמיד סעיף מס-מותרות על 400.000 ל"י - נדחתה
- למחוק סעיף 301 עמוד 25 - 39.000 ל"י - נדחתה
- הצעת הממשלה לתקציב משרד האוצר, עם כל התיקונים - התקבלה.
- זכות הסתייגות לחבר הכנסת רובין בכל הסעיפים כנ"ל.

היו"ר י. גורי: לגבי סעיף 313 והצעת חבר הכנסת רובין למחוק סעיף זה, אמרנו שנרצה לשמוע ביאורים על כך, וזוהי שאלה כללית שעוד נשוב אליה ורק אחר-כך נצביע.

ב. מ ש ר ד ה ח ק ל א ו ת

ח. אריאב: בפגשתי אתמול עם משלחת של מגדלי הבקר והם הראו לי דוקומנט רשמי שקבלו ממשרד החקלאות, בו מודיעים על שתי אלטרנטיבות לגבי שירותים שונים, בסכום של 62 אלף ל"י. הם טוענים שהדבר יכביד עליהם כי הוא מחייב אותם לשאת בהוצאות של הדברת מחלות. אינני יודע אם שיטה זו של הטלת העול על החקלאים היא בכלל נכונה.

נוכחתי מכאן שיש הכנסה של 62 אלף ל"י שאיננה מופיעה בתקציב של משרד החקלאות. פירוש הדבר שהמשרד מתכוון להחזיק קופה מיוחדת של הכנסות. האם יכול משרד לסדר לעצמו קופת הכנסות שלא הוכללו בתקציב, בצורת הפחתות?

מר אבולעפיה: אולי זוהי הצעה חדשה של משרד החקלאות. בתקציב אמנם אין הכנסות כאלה.

ח. אריאב: בקשר לכך התעוררו אצלי שאלות שאני מביא אותן בפני הוועד: (א) האם חוקי הדבר, שסכומים אלה לא יופיעו בחוק התקציב? (ב) באיזה מידה הנטל הזה על החקלאים דוקא, בקשר עם בעייה זו, הוא מוצדק? (ג) האם ישנן למשרד החקלאות הכנסות נוספות שאינן מופיעות בתקציב?

מר אבולעפיה: ייתכן שזו הצעה שתובא לאוצר, ואחר-כך גם לוועדה.

ש. דיין: האם יש חלוקה מפורטת של הסכום שהוקצב לבתי-ספר חקלאיים?

א. הרצפלד: אני גם כן נדהמתי כששמעתי פרטים בענין זה. דוקא השנה רבו המחלות המידבקות, ולא באשמת החקלאים. דבר זה מחבל בכל המשק שלנו, ואני מתפלא מדוע דוקא פה מצאו מקום לקיימו. אני מציע שתימסר הודעה מטעם משרד החקלאות, שתימצא אפשרות למצוא כיסוי לדבר זה במסגרת התקציבית.

י. אשורתי: ברצוני לסטור פרטים על עבודת משרד החקלאות: התקציב שניתן לנו הוא מצומצם ואיננו מאפשר אספקת השירותים המינימאליים בחקלאות, והדרך היחידה שראינו - הטלת השירותים על החקלאים. עשינו זאת בכמה שטחים אחרים. במקרה באו לכאן מגדלי בקר, ומחר יכולים לבוא אחרים. הורדנו עשירית פרוטה על כל ביצה בשוק; גם במידגה הוכנסו לנו 10 ל"י לכל טובה דגים; אותו דבר ביחס לואקצינות. יש ענין מלחמה בשחפת-בקר, והטלנו פרוטה על כל ליטה חלב, בהסכמת הארגון. אמרנו שמצב כספי כזה אנחנו מוכרחים להטיל חלק מהשירותים על החקלאים. דרך אגב, אין זה על החקלאים בלבד, כי הדבר מובא אחר-כך בחישוב המחיר.

עשינו אמנם קיימוצים אבל העלינו את שכר העובדים, כמו אגרונומים ורופאים וטרינאריים. רופא וטרינארי מקבל 300 ל"י לחודש משכורת. נוצר מצב שיש לנו רופאים ומדריכים ומפאת מחסור בדלק ותשלום אש"ל לא יוכלו לצאת לעבודה. הצענו שיינתנו לנו סכומים שהוצעו להם באופן פרטי ואנחנו נסדר את השרות הזה. טוב היה אילו הדבר היה מרוכז, אבל מכיון שלא הסכימו, הטלנו זאת על כל אחד ואחד. אנחנו גם יכולים להכניס זאת למסגרת התקציב.

הינו"ר י. גורי:

יכול להיות פה ויכוח על עצם הענין, אבל גם לאחר
שעומים בחיוב אין כל סיבה להפלות סעיף זה

ביחס לסעיפים אחרים.

י. אפרתי:

אני מסכים שיכניסו לתקציב ההכנסה וההוצאה סכום
של 60 אלף ל"י. אמרתי גם שאני מוכן לברוק בעוד
כמה חודשים את המחיר. אותו צבר עשינו ביחס לכניסה, והוסכם ש-300 אלף
ל"י יתקבלו מהפרי, למטרה זו.

ח. אריאב:

האם יש עוד שירותים שאינם כלולים בתקציב? אם כן,
צריך להכניס גם אותם. אפשר להכניס זאת לתקציב
באופן מותנה. אשר לפניית מגדלי הבקר אני רוצה לוטר שנית שבזה עוסקים
בענין של מחלות מדבקות, ואם כל זה יוטל על החקלאים - לא יעשו זאת רבים,
והמצב יהיה רע יותר. יש, איפוא, להטיל חלק עליהם וחלק על הצרכן. לכן
אני מציע שתיעשה פעולה בכיוון זה ושנשמע את הודעת משרד החקלאות, שחלק
יוטל על החקלאים וחלק על הצרכנים.

י. אפרתי:

להיפך, אני מוכן להגיד שהכל יוטל על הצרכנים.

א. הרצפלד:

אני מציע לא להיכנס לפרטים. עלינו לקבל החלטה,
שאנחנו פונים למשרד החקלאות בתביעה שסעיף זה
לא ייעדף מהתקציב הכללי ושהצורך הזה יובטח.

הינו"ר י. גורי:

אני מבין שמסתכמת הצעה, שהסכום קודם כל ישתקף
בתקציב, ושזה יהיה מותנה. מה שצובר את קופת
הממשלה צריך להופיע בתקציב; אם אינו עובר - אינו צריך להופיע.

י. אפרתי:

זה עובר דרך קופת הממשלה, אבל אלו הן אצלנו
קרנות השוואה: פעולה נגד הוצאה.

הינו"ר י. גורי:

בקשתי את מזכיר הוועדה לרכז את כל רשימת ההפחתות
לשנת התקציב 1953/54 לפי כל הסעיפים וכל
המשרדים, וגם הודעתי שעוד נייחד דיון לצורה הזו באופן כולל, והדיון
בענין זה - שמור. דין הפרט הזה כדין כל שאר הדברים, אבל במידה שכסף
זה עובר דרך קופת הממשלה, הוא צריך להופיע בתקציב. נשוב לדון בענין זה
כשנדון ברשימה.

י. אפרתי:

הענף הזה הולך ומתרחב, ואילו התקציב מצומצם,
כך שלא נוכל במסגרת זו לשאת בשירותים האלה.

ש. דיין:

אני מציע שההתיישבות הצעירה, שנוסדה אחרי קום
המדינה, תקבל את השירות הוטרינארי הזה חינם.

י. אפרתי:

אני מבין שהתיישבות זו צריכה לקבל סובסידיה לחלב,
אבל ההפרדה היא בלתי אפשרית. לא נדרוש מהם
כסף. הסכום שיצויין בתקציב הוא 60 אלף ל"י, והוא יהיה מותנה.

י. בדר:

יש לי רק בקשה אחת: הייתי מבקש שמשרד החקלאות
יספק לחברי הוועדה את הנתונים על קרנות השוואה שלו.

א. אלישר:

אבקש את סגן שר החקלאות לקחת בחזרה את דבריו,
- שלא יבקש כסף. אם יש חוק, אין לשר רשות לא
לבקש כסף. הוא חייב לבקש ואיננו יכול להודיע בוודת הכספים שלא יבקש.
לכן אני מציע שהדבר יתוקן ויהיה ברור שמה שאמר אינו נוגע לחוק.

הינו"ר י. גורי:

אנחנו עוסקים כרגע בדבר אחד: שהסכומים הנגבים
ישתקפו בתקציב ושזה יהיה שירות מותנה. שאלת
אופן הגבייה עודנה נתונה למשא-ופתן.

משרד החקלאות רושם לפנינו שהובעה משאלה שהדבר
לא יוטל על החקלאי בלבד, אלא חלק על הצרכן וחלק על החקלאי. הובעה
משאלה שהחוליות החלשות בחקלאות תשוחזרנה. כל המשאלות האלו הובאו בפני
משרד החקלאות.

ה צ ב ע ה

ההצעה לרשום בתקציב סכום של 62 אלף ל"י לשירות
מותנה זה (כפי שנרשמו שירותים אחרים מסוג זה)

- בתקבלה

היו"ר י. גורי:

הועדה מבקשת להגיש לה פירוט לגבי הסכום המיועד לחינוך חקלאי, כיצד חולק בשנת החולפת ומה

התכניות לשנה הבאה.

הפירוט המבוקש - יוגש.

י. אפרתי:

ה צ ב ע ו ת

הצעות חבר הכנסת רובין:

- נדחתה - להוסיף 50 אלף ל"י בסעיף 11(22) - המדור למשקי עזר
- נדחתה - למחוק "סומחים, נסיעות לחוץ-לארץ" המחלקה הכלכלית
- נדחתה - למחוק הכנסת 43.800 ל"י מתוצרת הדיג בסעיף 11(17), עם 64' - למחוק בסעיף 11(17) סעיפי משנה 3,4 את ההערה על תלות הוצאות מסויימות בהכנסות
- נדחתה - למחוק הכנסת 55 אלף ל"י בסעיף 017 עם 75'
- נדחתה - למחוק את ההערה על תלות ההוצאות באותו עמוד
- נדחתה - למחוק את התניית סך 60 אלף ל"י בקשר לגידול בקר
- התקבל - התקציב המוצע של משרד החקלאות, עם התיקונים זכות הסתייגות לחבר הכנסת רובין בכל הסעיפים, כנ"ל.

ג. מ ש ר ד ה מ ס ח ר ו ה ת ע ש י ה

- התקבל - התקציב המוצע על-ידי הממשלה, לפי התיקון שנתקבל זכות הסתייגות לחבר הכנסת קלמר

ד. מ ש ר ד ה ס ע ו ד

ה צ ב ע ו ת

- 1. הצעות סיעת מס"י:
  - נדחתה - להעמיד סעיף 17(30) על 5.500.000 ל"י
  - נדחתה - להעמיד סעיף 17(20) על 2 מיליון ל"י
  - נדחתה - להעמיד סעיף:ספול בנפגעים אזרחים של מלחמת השחרור על 300.000 ל"י
  - נדחתה - להעמיד סעיף: מחלקה לטיפול סוציאלי בילד, על מיליון ל"י
  - נדחתה - להעמיד תקציב המשרד כולו על 11.650.000 ל"י
- 2. הסתייגויות לסיעת מס"י בסעיפים הנ"ל
הצעת חבר הכנסת אריאב, לצמצם את תקציב המשרד הראשי זכות הסתייגות לחבר הכנסת אריאב
- 3. תקציב משרד הסעד, בהתאם להצעת הממשלה

ה. מ ש ר ד ה ת ח ב ו ר ה

ה צ ב ע ו ת

- 1. הצעות חבר הכנסת בדר:
  - נדחתה - בסעיף "רכבת" להפחית חצי מיליון ל"י
  - נדחתה - ב"משרד הראשי" להפחית 1000 ל"י
  - צאצאא תוצבע בדיון על חוק התקציב התקבל - מפעל הרכבת לנהל פנקסנות מסחרית כפולה
- 2. תקציב משרד התחבורה, בהתאם להצעת הממשלה זכות הסתייגות לחבר הכנסת בדר, בסעיפים כנ"ל

ה. משרד הדוארה צ ב ע ו ת

- הצעת חבר הכנסת גדר, להפחית 1000 ל"י מהתקציב
 הצעת חבר הכנסת דיין, להוסיף 1 ל"י לסעיף "טלפונים"
תקציב משרד הדואר, בהתאם להצעת הממשלה
זכות הסתייגות לחבר הכנסת דיין.

ז. בנק הדואר

היו"ר י. גורי: מתוך זה שראינו את בנק הדואר צמוד למשרד הדואר, לא הצבענו בנפרד, ונקיים את ההצבעה במליאה.

ה צ ב ע ה

תקציב בנק הדואר, בהתאם להצעת הממשלה (275.000 ל"י) - התקבל

ח. הרצאות מלווה חובה מס-רכוש

היו"ר י. גורי: בישיבה הראשונה של ועדת המשנה, כשנגשנו לדון בתקציב, קיימנו דיון בכמה סעיפים קטנים: רשות הפיתוח, הרצאות מלווה חובה וכל אותם הסעיפים שמופיעים בנפרד והם כאילו צמודים לתקציבים של המשרדים האלה. מתוך שכחה לא הצבענו בוועדת המשנה על סעיפים אלה, ונעשה זאת כעת.

י. גדר: מכיון שלא היה לנו דיון בעניין הארנונה, ואני יודע שחבר הכנסת הרצפלד מעוניין בזה, אני מציע לדחות את הדיון עד לבואו.

היו"ר י. גורי: בתחילת עבודתנו קיימנו בירור בוועדת-משנה בכל הסעיפים האלה. בישיבה מיום 10.5.53 התנהל דיון על מלווה החובה.

ה צ ב ע ה

הצעת התקציב שהוצעה על-ידי הממשלה, בסך 385.000 ל"י - התקבלה

ט. הרצאות קרן הארנונה

א. הרצפלד: אני מצביע בגד ההצעה ואבקש הסתייגות. אני מודיע פה בפעם האחרונה שלא שלמו גרוש אחד בקשר להסתננות, וקבלו כבר מהסוכנות היהודית רבע מיליון ל"י. אני תובע אחת מהשתיים: או שיצביעו בנוכחותו של שר האוצר ותהיה הבטחה מלאה בעניין זה; אחרת - אלך לכנסת.

י. גדר: אני מציע להקטין בחצי את המנגנון והתקציב, ולהעביר סכום זה לרזרבה של האוצר לצורך ייעול גביית מסים.

היו"ר י. גורי: אף אחד לא שוכנע שמצב זה הוא כתיקונו, אלא חבר הכנסת הרצפלד הסיק מסקנה והוא מציע להפחית לירה אחת מהתקציב - ואילו אחרים לא עשו זאת. אני רק רוצה לומר לו שאין הוא מביע אי-אמון למר לנדאו, אלא לשר האוצר.

ק. לונ: בזמן ששר האוצר השיב על שאילתא בענין הארנונה, הציע שתקיים פגישה בינו, בין חבר הכנסת הרצפלד ומר לנדאו לשם הסדר הענין. אני שואל אם פגישה זו התקיימה, או לא.

היו"ר י. גורי: הפגישה לא התקיימה, ואני מודה שבמקצת גם אנש אשם בזאת, כי קבלתי על עצמי לברר עם מר לנדאו את הדבר ולא הספקתי לעשות זאת. אני מקבל על עצמי לעשות זאת עוד השבוע, או בראשית השבוע הבא.

ש. דיין: אני מבקש לרשום גם לי הסתייגות בענין זה. יחד עם זאת אני מציע שיושב-ראש הועדה יזמן את הישיבה המשותפת - שגם אני רוצה להשתתף בה - ואם היא תספק, נסיר את ההסתייגויות.

א. הרצפלד: אני חושב שחשוב לדבר על כך גם במליאה, כי יש גבול לכל דבר. הסוכנות כבר הודיעה שאין לה תקווה לקבל אף גרוש אחד מהאוצר. אני מוכן לקבל את הצעת חבר הכנסת דיין.

ה צ ב ע ו ת

הצעת חבר הכנסת בדר, להעמיד את התקציב על 147.500 ל"י ולהעביר סכום זה לרזרבה לייעול גביית מסים - נדחתה.
הצעת התקציב, כפי שהוצעה על-ידי הממשלה - התקבלה
זכות הסתייגות לחברי הכנסת הרצפלד ודיין (להפחית ל"י אחת).

י. הרצאות ושורת הפיתוח

החלטה: ענין זה יבורר בישיבת ועדת-המשנה.

יא. תגמולים לנכים ולמשפחות חללים ולתיקומם

י. בדר: סעיף זה לא עבר בקריאה ראשונה במליאת הכנסת. ענין זה נוגע לשר העבודה, כי המדובר בעניני נכים.

היו"ר י. גורי: אינני פוסק בענין זה. ועדת הכנסת החליטה בענין הקריאה הראשונה בתקציב ומכמה את דבריה במכתב. אני חשבתי שהטעיפתי שאינם כלולים באחת הקבוצות הנזכרות, סועברים לוועדת הכספים לדיון בקריאה שניה ושלישית, ואילו חבר הכנסת בדר טוען עכשיו שיש צורך בקריאה ראשונה.

י. בדר: אני מסתדל למצוא סיבה הגיונית להחלטה של ועדת הכנסת. אני חושב שכיון שלא מדובר כאן על סעיפי התקציב, ובחוקי התקציב ישנו מונח "השר הטמונה על ההוצאה" - צריך להצין שחלוקה זו נעשתה מבחינה זו, שכל סעיף נדון בכפיפות למשרד הממונה על ההוצאה, ומבחינה זו הרשימה היא מלאה.

אני חושב, איפוא, שסעיף זה שייך בחלקו לשר הבטחון ובחלקו לשר העבודה, כי הם ממונים על ההוצאה. אם השר הופיע, נאם ולא ניטק חלק אחד - זה ענינו.

היו"ר י. גורי: אני מבין שעל סיוע טכני אנחנו יכולים לדון, כי על זה דבר שר האוצר, וכן בסעיף "תקציבים מיוחדים". לגבי "תקציבים מיוחדים" יכול להיות שלכל המשרדים יהיה חלק בהם, אבל אי-אפשר לטעון שבקריאה ראשונה צריכים כל 14 השרים להרצות בענין זה.

אבל מסתבר ששר האוצר צריך היה לומר משהו. העובדה שהוא הופיע מעל במת הכנסת ולא התעכב על כך - היא מעניינת. השאלה היא פורמאלית: אם אנחנו יכולים לדון בזה. לדעתי, התשובה היא חיובית.

י. בדר: הטעיף, תקציבים פיוהדים" הוא סעיף רזרבה כללית שקשה לדון בו לפני שדנו על יתר הסעיפים.

ח. רובין: אני חושב שסעיף זה צריך לוח פיע בקריאה ראשונה בכנסת. עד עכשיו כל שר שהופיע, הופיע במסגרת הרצאת הדברים על משרדו, ואילו שר האוצר לא הזכיר את הסעיף הזה.

היו"ר י. גורי: אני מתכוון להרצאה הכללית על התקציב.

ח. רובין: הרצאה זו שמשה קריאה ראשונה לאותו חוק תקציב ההכנסות, שנתקבל כבר למעשה. עכשיו אנחנו דנים בחוק תקציב שני, אחר, נוסף, שעוסק רק בהוצאות. בענין זה - כל שר מרצה. אני שואל באופן תקנוני-טכני: אם יש מי שרוצה להסתייג מסכום זה ולנסק את הסתייגותו - אגב מה ינסק זאת? אין לנו כל הזדמנות לעשות זאת.

היו"ר י. גורי: על סעיף זה ידובר לחוד, ויצביעו עליו.

ח. רובין: זה בדיוק מה שרציתי לומר. צריך להיות בענין זה, בקריאה שניה, דיון נפרד. אם כך, צריכה להיות גם קריאה ראשונה - והיא בענין זה, לא היתה.

היו"ר י. גורי: יש פה אי-הבנה. השאלה היחידה היא: אם צריכה להיות קריאה ראשונה בכנסת בסעיף זה. סעיף זה יובא כסעיף בפני עצמו, ואם תהיה הסתייגות, המסתייג ינסקנה וישיבו לו. אשר לקריאה הראשונה, סבורני שלפי המכתב של ועדת הכנסת אין מקום לקריאה ראשונה בסעיף זה, וההרצאה הכוללת של שר האוצר, התייחסה גם אליו.

י. בדר: על סדר היום עמדו אז רק הכנסות.

היו"ר י. גורי: אם יש חבר ועדה שסבור כי צריך להעביר זאת לקריאה ראשונה, נשאל את ועדת הכנסת אם גם היא סבורה כך, ואם כן - מדוע לא ציינה ברשימה קבוצה שביעית.

י. בדר: אני מציע להעביר זאת לוועדת הכנסת, אבל לא באופן מיוחד לסעיף זה, אלא לגבי כל מיני סעיפים. אני מציע לשאול את ועדת הכנסת איך היא מחלקת את החומר שבספר הכחות ובנוגע להוצאות, במסגרת ההחלטה שלה.

היו"ר י. גורי: אשאל את ועדת הכנסת כך: אם הוצאה הכוללת של שר האוצר מכסה את הסעיפים האלה והיא כבר יצאה ידי חובה של קריאה ראשונה; או, לפי הדעה האחרת - יש צורך בקריאה ראשונה וצריך שתהיה קבוצה שביעית של כל הסעיפים הנפרדים האלה.

י. בדר: נשיאות הכנסת העמידה אז על סדר היום רק דיון על הכנסות, והדיון פורסם ב"דברי הכנסת".

היו"ר י. גורי: הסטינוגרמה משיבת מליאת הכנסת באותו יום אומרת שהיושב-ראש פתח ואמר: "נדון בסעיף ב" בסדר החום - חוק התקציב לשנת 1953/54 תשי"ג-1953. רשות הדיבור לשר האוצר". שר האוצר אמר: "הנני להביא ולהטביר את חוק התקציב הרגיל, חוק התקציב לשנת הכספים 1953/54". הוא הרצה הרצאה כוללת, ויש מי שסבור שהיא מכסה את הכל.

י. בדר: אבקש את יושב-ראש הוועדה לקרוא את מכתב ועדת הכנסת עד הסוף. במכתב נאמר: "הקריאה הראשונה בתקציב ההוצאות יתנהל לפי חלוקה של שש קבוצות משרדים, ולכל אחד יוקצה...". פירוש הדבר שזו תהיה הקריאה הראשונה לתקציב הוצאות. וכן כתוב: "הכנסת תחליט על פי הצעת ועדת הכספים... על אופן הוצאת הכספים על-ידי הממשלה עד אישור תקציב ההוצאות שיאושר לאחר כל הקריאות עד 30 ביוני". ועוד נאמר: "...שהדיון בתקציב יתנהל בנפרד". פירוש הדבר שאי-אפשר להגיד ששר האוצר כלל בדיון את הדבר הזה.

ח. רובין:

אילו פירושו של יושב-ראש הוועדה לכתוב בפרטיכל היה נכון, היה נובע באופן הגיוני שלא היינו צריכים לשמוע אף פתיחה סאף שר. כי אם זה נכון, הרי זה נכון לא רק לגבי הסעיף של 25 מיליון הל"י אלא לגבי יתר התקציבים גם כן. באה ועדת הכנסת ואמרה שהפתיחה לא תיחשב כקריאה ראשונה לתקציב ההוצאות, ותקציב זה יידון בקריאה מיוחדת. מזה נובע שכל ענין תקציב ההוצאות צריך להיות מכוסה על-ידי פתיחה נוספת, ולא ייתכן שסעיף מסויים לא יהיה כלול בכך.

היו"ר י. גורי:

אולם שללתי את הפנייה לוועדת הכנסת, היה הטוב אחר. אין כל אסון אם נפנה לוועדת הכנסת ונציין שבועדת הכספים היו שתי דעות בענין זה, ועליה לפסוק.

החלטה:

הוהלט לפנות לוועדת הכנסת, להציג בפניה את דעות חברי הוועדה בנוגע לצורך בקריאה ראשונה בסעיף, תקציבים מיוחדים.

י.ב. ש. ו. נ. ת(1) דיון על כיסוי התקציב והבטחת ההכנסות:-י. פורדר:

אנחנו עומדים לפני גמר ההצבעות על התקציב. יש לי ספק רב - ובודאי אינני היחיד - אם עשינו את כל המלאכה בהצבעה ואישור, כי לסדתי בזמן האחרון שיהיה קושי גדול לכסות את התקציב. לפי דעתי התפקיד הראשון של ועדת הכספים הוא, לדאוג לכל הענין. אני מציע לבקש את שר האוצר - לפני כל ההצבעות - שימסור לנו איך הוא מעריך היום, אחרי הנסיון של כמה חדשים ואחרי שראינו את הקושי הגדול להבטיח את כל ההכנסות, לכסות את התקציב. אנחנו בודאי לא עשינו כל מה שמוטל עלינו, אם בדצמבר אנחנו אדיין בגרעון. לי נדמה שמחובתנו לעשות זאת לפני גמר כל ההצבעות, להתייעץ עם שר האוצר ולשמוע את דעתו. אני מבקש להקדיש לכך ישיבה מיוחדת.

היו"ר י. גורי:

אני רושם לפני, ללא כל בירור, את הדבר, כי אני מניח שדברי חבר הכנסת פורדר יכולים למצוא תמיכה גם אצל שאר חברי הוועדה; ואכוא בדברים עם שר האוצר.

החלטה:

יו"ר הוועדה יבוא בדברים עם שר האוצר, בקשר לקיום ישיבה מיוחדת לבירור הבעיה הנ"ל.

(2) הגשת הדו"ח החדשי על-ידי משרד האוצר:-י. בדר:

לפני שבועיים הבטיח לנו שר האוצר שנית שנקבל את הדו"ח הזמני של הכנסות והוצאות לשנה הקודמת. בדרך כלל היה דו"ח כזה מוכן במסך חודש ימים, ואילו עתה עבר הזמן. כן כדאי שנקבל מספרים ראשוניים בנוגע להכנסת המדינה בחדשים אפריל-מאי. שר האוצר הודיע על כמה מספרים לעתונאים, ואני חושב שהוועדה ראויה כמעט לאותה מידה של תשומת לב. אני מבקש שיושב-ראש הוועדה יעשה מאמץ על-טנת שנקבל מספרים אלה, כי יש אכירה של אי-ריאליות והידיעות שלנו נעשות מוגבלות יותר ויותר מיום ליום.

היו"ר י. גורי:

דברי חבר הכנסת בדר נתמכים על-ידי כל חברי הוועדה, המעוניינים לקבל את הדו"ח מדי חדש בחדש, כפי שהובטח. אם היה איחור מסיבות שונות, הגיע הזמן שנקבל את הדו"ח לפחות לחדשים אפריל, מאי, ואני מפנה דרישה זו לב"כ משרד האוצר.

החלטה:

דרישת הוועדה בדבר הגשת הדו"ח הכספי, הופנתה לבא-כח משרד האוצר שנוכח בישיבה.

ח. אריאב: אני מסכים להצעת הפגישה עם שר האוצר. אינני רואה את התקציב מאוזן, והדגשתי זאת כמה פעמים. הוצעה כאן הצעה מתונה, לקצץ 10% מכל התקציבים ולהשאיר זאת כרזרבה, והצעה זו נתמכה גם על ידי. אני מציע שבפגישה עם שר האוצר תועלה גם הצעה זו: לא לקצץ את התקציב באופן אבסולוטי, אלא ב-10%, ולהפריש כספים אלה לרזרבה. אני הצעתי גם מעל במת הכנסת, במקום להפניס קיצוצים בכל סעיף וסעיף - להפחית 10% מכל התקציב.

היו"ר י. גורי: הצעת חבר הכנסת פנדר היתה מתונה: להזמין את שר האוצר ולהציג לו שאלות. ועדת הכספים לא קיימה דיון בנושא זה מבלי שתוכל לוטר לשר האוצר שהיא מציעה כבר לקצץ 10%. אני מציע לחברי הועדה לקבל את הצעת חבר הכנסת פנדר בצורה כוללת, ובפגישה זו יוכל חבר הכנסת אריאב להעלות את הצעתו, כחבר הועדה.

(3) השתתפות שר האוצר בעבודת הועדה:-

א. אלישר: בקשר ליחסים בין האוצר לבין הועדה, אנש מביע משאלה: לא כדאי לאבד מה שכבר הושג, והוא טוב. השגנו שקויים מגע אישי ישיר בין שר האוצר והועדה. העובדה ששר האוצר הזניח קשר זה פוגעת ביעילות העבודה, ואני מבקש אותו לחזור לדרך המקובלת ולהשתתף בישיבות הועדה.

היו"ר י. גורי: גם הצעתו של חבר הכנסת אלישר נתמנת על ידי כל חברי הועדה, ולא פעם הבאנו זאת לידיעת שר האוצר. לא פעם פניתי אליו, בכתב ובעל-פה, וקבענו פעם שהוא יהיה נוכח לפחות אחת לשבוע בישיבת הועדה. הועדה אינה יכולה לוותר על כך כל כמה שזה יקשה על השר, ואני מבקש את מר ספיבק להביא לידיעתו של שר האוצר, שהועדה אינה יכולה לוותר על המגע אתו, לפחות אחת לשבוע.

החלטה: תועבר לשר האוצר תביעת חברי הועדה, להשתתפותו בישיבות, לפחות אחת לשבוע.

(4) הגשת הסתייגויות מטעם מפלגת הפועלים המאוחדת:-

ח. רובין: בחלוקה הפנימית ביני ובין חבר הכנסת ציזלינג - החולה ברגע זה - עסק הוא בהצעות מסוג זה, ואינני בטוח אם דברי ההסתייגות האלה מתקבלים על דעתו. אינני מציע לקבוע תקדימים. גם בוועדות אחרות קרה לא פעם, שאחרי הצבעות בוועדה מקבלים הסתייגויות מנוסחות, מתוך הנחה שהצביעו הצבעה פורמאלית עליהן.

היו"ר י. גורי: אין לי בסחון אם אוכל להביא את התקציבים האלה לקריאה שניה ושלישית בשבוע הבא. אם אדרש על ידי הנשיאות לעשות זאת, לא תהיה לי כל ברירה אלא להביא אותן בלי קבלת ההסתייגויות. אבל אם לא אדרש, נצביע בשבוע הבא על שאר ההסתייגויות.

י. פנדר: אפשר לתת יפוי-כח לוועדת משנה, שתחליט על הצעות נוספות.

היו"ר י. גורי: מכל מקום, לא יאוחר מיום א' בצהריים, אבקש לקבל את הדבר.

ח. אריאב: זאת אומרת שזכות זו אינה אקסקלוסיבית לחבר הכנסת רובין.

היו"ר י. גורי: אין הדבר כן, כי הוא הודיע שחבר הכנסת ציזלינג חולה.

החלטה: חבר הכנסת רובין רשאי להגיש הסתייגויותיו המנוסחות בכתב, עד יום א' בצהריים.